

Patriotizmas nėra tik žodis

Martynas Nutautas
Videografas, šauktinis

Parengė Austėja Kavoliūtė

Dabartiniame kontekste patriotizmas yra mylėjimas, norėjimas, kad visa tai, ką turime, tęstųsi. Patriotiškumas siejamas su jausmu, bet ir su veikimu, ypač šiandieniniame kontekste. Turime tai rodyti, kad vieni kitų dvasią keltume ir tuo pačiu priešui parodytume, jog karinio konflikto atveju nebus viskas taip paprasta. Gal ir esame maži, gal ir mūsų nėra labai daug, bet kiek išgirstu, beveik visose srityse (ar tai būtų snaiperių varžybos, ar sporto rungtys) mes kažką laimime. Tai parodo, kad esame stiprūs. Mes savo viduje turime kovingumą ir mėgstame kovoti už tiesą. Mūsų šalyje abejingumas atsiranda, nes galbūt per gerai pradėjome gyventi. Galbūt nenorime prisileisti minties, kad gali kažkas nutikti, ir galvojame, kad jei to vengsime, taip ir neatsitiks. Man tai atrodo keista.

Prieš pradedant karinę tarnybą aš pats bijojau daug dalykų, kurių šiandien nebebijau. Tačiau karinės tarnybos atlikimas buvo geriausias mano sprendimas. Buvau pašauktas ir bandžiau sau atsakyti, kodėl nėjau savanoriškai. Nežinau, gal iš baimės, nežinojimo, kas bus. Nors supratau, kad tai svarbu, ypač norint būti patriotišku valstybės piliečiu.

Dabar mano pasiteisinimas yra tas, kad gavęs šaukimą iš karto prisistačiau ir nelaukiau. Tačiau vis tiek pats neužsirašiau, tai liūdnesnis etapas. Nors kai buvau pašauktas, Ukrainoje karas jau buvo prasidėjęs. Tai buvo pagrindinis dalykas, kodėl iš kartoėjau ir nevengiau tarnybos. Karas labai daug kuo padėjo būnant šaukime, pavyzdžiui, ieškant prasmės. Turėjome labai gerą kuopos vadą, kuris kas savaitę ar dažniau pasakodavo, kas naujo įvyko fronte. Tai suteikdavo užsidegimo.

Aišku, kariuomenėje buvo sunku, ir ten yra neigiamų dalykų. Pati iš savęs ji nėra patraukli įstaiga. Man labai padėdavo per rytinę rikiuotę vėliavos kėlimas ir himno giedojimas. Tai būdavo mano ugnelės pasikūrimas. Kyla vėliava, tu žiūri į ją ir galvoji: „Marčiau, atsimink, dėl ko čia esi.“ Ir per paskutinį kėlimą aš stoviu, giliau pagalvoju, koks mano tikslas, ir jaučiu, kaip ašaros pradeda kauptis akyse.

Taip pat, užsidėjęs pirmą kartą uniformą ir pamatęs save veidrodyje, patyriau labai gerą jausmą. Ji iškart tave pakeičia. Su ja ateina ir kiti dalykai: pavyzdingas, padorus elgesys, tinkama išvaizda ir taip toliau. Ir buvo labai liūdna, kai reikėjo ją užsidėti paskutinį kartą.

Paskutinę tarnybos dieną galvojau: „Ok. Viskas. Šiandien paskutinė diena ir nebežinau, kada vėl ją užsidėsiu.“

Moterys kariuomenėje taip pat vaidina stiprų vaidmenį. Mūsų kuopoje dirbo trys ar keturios moterys. Kariuomenėje dingsta visos etiketės: ar tu moteris, ar vyras, savanoris ar pašauktas. Tu atėjai – tu tampi kariu, ir jūsų kelias vienodas. Nešite tą pačią kuprinę, dėvėsite tuos pačius batus. Todėl mokykloje turėtų būti truputį kitaip. Normatyvus galėtume suvienodinti. Jei bėgame penkis ratus, tai visi bėgame.

Karinę tarnybą atlikau prieš 2–3 metus, ir tai mane pakeitė. Po jos bandau įsitraukti į patriotiškesnę veiklą – pavyzdžiui, Sausio 13-osios begimą, valstybines šventes. Visur bandau dalyvauti. Dabar esu užsirašęs į KASP (Krašto apsaugos savanorių pajėgas). Manau, ir vaikai turėtų įsitraukti į šalies puoselėjimą. Jiems turėtų būti ugdomas geras moralinis kompasas. Ypač taikos metu mes visi galime prisidėti prie Tėvynės gerbūvio kūrimo. Visi turime atrasti savo vietą Lietuvos gynybos kontekste, ir ne visada tai turi vykti su ginklu rankose.

Vaikai auga kartu su AI, jiems lengviau bus atpažinti dezinformaciją. Tačiau patriotiškumo suvokimas vaikams atsiranda ne tik per technologijas, bet ir per asmenines patirtis. Aš pats turiu mini istoriją iš vaikystės. Kai sužinojau, kad A. Sabonis neišvažiavo į NBA, nes Lietuva buvo okupuota Sovietų Sąjungos ir jo neišleido, man tai buvo labai skaudu. Verkiau, nes tikėjau, kad jis galėjo tapti geriausiu krepšininku pasaulyje, kaip Džordanas.

Todėl tikiu, kad vaikai turi išmokyti mylėti savo Tėvynę nuo mažens, o pirmas žingsnis tam gali būti Šaulių sąjunga. Jie galės prisidėti prie gerų dalykų skatinimo, viešinimo. Ir mums, kaip valstybei, judančiai į priekį, reikėtų pradėti kalbėti, kaip vaikus sudominti tuo patriotiškumu. Nes dabar daugelis yra priešiška nusiteikę, nes bijo. Dabartinė vaikų kova yra mokyklos suole. Bet manau, jie turi rasti kažką, dėl ko mylėtų savo šalį: ar tai būtų šeima, ar draugai. Jie turėtų žinoti, kad atėjus blogai dienai visi turėsime būti vienas kumštis ir kovoti dėl vieno tikslo.

